

KRONOANDEL, m. 2. Kronan tillhörig andel. *K. i böter.*

KRONOBEFALLNINGSMAN, m. 3. pl. — *män.* Se *Kronofogde.*

KRONOBETJENING, f. 2. Polistjenstemän på landet.

KRONOBETJENT, m. pl. — *betjente.* Polistjenstemän på landet.

KRONOBONDE, m. 3. pl. — *bönder.* Bonde på ett kronohemman.

KRONOBRÄNNERI, n. 3. Bränneri, tillhörande kronan.

KRONODAGSVERKE, n. 4. Dagsverke, som utgöres åt kronan.

KRONOFISKE, n. 4. Kronan tillhörigt fiske.

KRONOFOGDE, m. 2. pl. — *fogdar.* Embetsman, som har närmaste befattningen med polisen, exekutionen och uppbörderna af allmänna medlen, i ett fogderi. Kallas äfven Kronobefallningsman.

KRONOFORDRAN, f. sing. indef. Kronan tillhörig penningfordran.

KRONOGODS, n. 3. Kronan tillhörigt gods.

KRONOGRAM, krånågrämm, n. 3. (af grek. *Chronos*, tid, och *Gramma*, bokstaf) Vers, hvori något visst årtal utmärkes med romerska bokstäver, t. ex.: ConCorDia prInCipuM beat paX VniVersos (1824). Tidvers. [Chronogramm.]

KRONOHEMMAN, n. 5. Hemman, som utgör kronans egendom, så att både jord och ränta tillhöra staten.

KRONOJORD, f. sing. Kronan tillhörig jord.

KRONOLOG, krånåläg, m. 3. En, som är kunnig i kronologi. [Chr —.]

KRONOLOGI, krånåläji, f. 3. Läran om tidens indelning och historiska händelsers tidsbestämning. Tidsräkning. Tidlära. [Chr — gie.]

KRONOLOGISK, krånåläjssk, a. 2. 1) Enlig med tidsräkningen. *K. ordning.* — 2) Som tillhör eller har afseende på tidsräkningen. *K-a taflor, tecken.* [Chr —.]

KRONOLÄGENHET, f. 3. Kronan tillhörig lägenhet på landet.

KRONOMAGASIN, ----i'n, n. 3. Kronan tillhörigt magasin.

KRONOMARK, m. 3. (kameralt.) Öfverlopps-jord, som uppkommer, då hemman afvittras.

KRONOMETER, krånåmétr, m. 2. pl. — *metrar.* 1) Ett med yttersta noggrannhet förfärdigadt sekundur, som, äfven under uppdragningen, bibehåller en likformig gång. — 2) (i musik) Maskin, som anger hastigheten eller långsambeten af något visst tempo. Taktmätare, Taktur. Musikalisk Tidsmätare. [Chr —.]

KRONOMÄRKE, n. 4. Det insegel, hvarmed gods utmärkes, som kronan tagit i qvarstad.

KRONOPARK, m. 3. Benämning på vissa kronans skogar af samma natur som kronoallmänningar.

KRONORUSTHÅLL, n. 3. Benämning på de kronohemman, som kronan anslagit till kavalleriets underhållande.

KRONORÄNTA, f. 1. Kronan tillhörig ränta.

KRONOSKATTE, n. sing. oböjl. (kameralt.) Så kallas den jord, som äges af enskilda, men hvaraf räntan tillhör kronan. Brukas adjektivt. *K. natur.* — *Ss. K-hemman.*

KRONOSKJUTS, m. 3. Den skjutsskyldighet, som åligger landtmannen, i och för kronans eget behof.

KRONOSKOG, m. 2. Skog, tillhörig kronan.

KRONOSPANNMÅL, m. sing. Räntespannmål, som utgöres till kronan.

KRONOSTÖLD, m. 3. Tillgrepp af kronans medel eller inventarier.

KRONOSÄTERI, n. 3. (kameralt.) Säteri, hvilket blifvit förbrutet eller genom reduktionen tillfallit kronan.

KRONOTIONDE, m. sing. Den af konung Gustaf I från kyrkan och presterskapet indragna tionden, hvaraf i allmänhet $\frac{2}{3}$ bibehölls för kronans räkning.

KRONOUPPBÖRD, m. 3. Uppbörd af kronan tillhörig skatt, ränta m. m.

KRONOUTSKYLDER, m. 3. pl. (kameralt.) De beständigt utgående reella och personella räntor och skatter, som, efter föregående debitering, omedelbarligen ingå till kronan och räknas till statsmedlen.

KRONOVÄRDI, ---di', n. sing. Det värde, som af kronan åsättes räntepersedlar.

KRONÅBO, m. 3. Åbo på kronojord.

KRONPRETENDENT, krönpretändä'nt, m. 3. Person, som gör anspråk på kronan i en stat.

KRONPRINS, m. 2. Tronarvinge i ett konungarike.

KRONPRINCESSA, f. 1. 1) Qvinlig tronarfvinge i vissa konungarikerna. — 2) Gemål åt eller enka efter en kronprins.

KRONRÖFVARE, m. 3. En, som med våld och orätt beröfvat någon dess krona och sjelf satt den på sitt hufvud.

KRONSTÅNG, f. 3. pl. — *stänger.* Tjock skalad stång, som går tvärs öfver rummet i en bondstuga, och på hvilken allmogten brukar hänga sina kläder, då de äro våta.

KRONSÖM, m. 2. pl. — *sömmar.* (anat.) Söm emellan pann- och hjessbenet.

KRONTRÄD, n. 3. Träd med krona.

KRONVERK, n. 3. (fortif.) Utanverk, som består af 2 polygoner med sina 2 faser, 2 flanker och 1 kurtin hvardera.

KRONVÄGG, f. sing. oböjl. Ett slags enkelt spel med slantar, som kastas emot en vägg, då den kastande vinner alla, som falla med kronan (bem. 10) uppåt.

KRONÄRTER, f. 3. pl. En sort trädgårdsärter, hvilkas baljor sitta i flock i toppen. Pisum umbellatum.

KRONÄRTSKOCK, f. 1. Se *Ärtskock.*

KROPP, m. 2. (lat. *Corpus*) 1) (i vidsträcktaste mening) Ting, som består af delar, upptager ett rum, har en bestämd form och utgör något för sig bestående. *Hvarje k. har tre dimensioner: längd, bredd och höjd eller djuplek. Fast, organisk, oorganisk k.* — 2) (in-skränktare) Den materiella delen af en lifvad varsel, d. v. s. byggnaden för dess sinliga verktyg. *En levande k. Menniskans k. Ett djurs k. En död k. K-ens lemmar, inre delar. Blotta k-en. En välbildad k. Menniskan består af k. och själ. Värk i hela k-en. Plundra en in på k-en, fräntaga en allt, ända till kläderna. Straffa till k-en, låta undergå kroppsstraff. (Talesätt) Han har icke kläderna på k-en, är alldelles utfattig. — Motsats: Själ, Lifvande princip, Lifsprincip, Lif. — 3) Stommen, både hos menniskor och djur, i motsats till hufvud och lemmar. *K-en och lemmanne.* — 4) (fig.) a) Hufvuddelen af vissa ting. *K-en af en gitarr, en violin.* — b) Säges om vissa föreningar, såsom ett helt betraktade. Förekommer under denna bem. i sammansättningarna: Stats-, Riks-, Samhällskropp. —*